Dosarul nr. 1-/2024

S E N T I N Ţ A
În numele Legii

30 decembrie 2024 mun. Străşeni

Judecătoria Chişinău (sediul Buiucani)
Instanţa compusă din:
Preşedintele şedinţei judecătorul Iana Talmaci
Grefier Marina Strîmbanu
Cu participarea:
Acuzatorului de stat Alexandra Vremea
Apărătorul inculpatului Pavel
Budu
Inculpatului ***** *****

a judecat în ședință publică în ***procedura generală***, în limba română, , cauza penală de învinuire a lui:

*****, a.n. *****, originar şi locuitor din *****, str. ***** *****, studii medii incomplete, celibatar, neangajat în cîmpul muncii, nesupus militar, anterior judecat, cu antecedente penale nestinse, cetăţean al Republicii Moldova, -

infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) lit.e[1]) și j) Cod penal.

Termenul de examinare a cauzei în instanța de judecată**:** 25 noiembrie 2024 - 30 decembrie 2024

Procedura de citare legală executată.

În baza materialelor din dosar şi a probelor examinate în cadrul cercetării judecătoreşti, instanţa de judecată, -

A C O N S T A T A T:

Inculpatul ***** se învinuiește în aceea că el, urmărind scopul săvârșirii omorului intenționat asupra mamei sale *****, acționând cu intenție directă, conştientizând caracterul prejudiciabil al acţiunilor sale, la 14.08.2024 aproximativ la orele 23.00, fiind în stare de ebrietate alcoolică, aflându-se la domiciliul comun situat în or.*****, str. ***** *****, ca urmare a unui conflict iscat între el și mama sa, *****, intenționat i-a aplicat acesteia câteva lovituri cu pumnul în

regiunea capului, lovituri de la care ***** a căzut la pământ.

În continuarea acțiunilor sale criminale, ***** a luat o farfurie cu care a lovit-o pe mama sa în regiunea capului, după care a luat un borcan din sticlă și apropiindu-se de mama sa care era poziționată la pământ pe spate cu fața în sus, intenționat a lovit-o cu borcanul în regiunea capului.

În rezultatul loviturilor aplicate de ***** mamei sale, ***** conform raportului de expertiză medico-legală nr.202403C1173 din 04.11.2024 i-au fost cauzate vătămări corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală deschisă manifestată prin otoragie bilaterală, plăgi contuze și despicate pe cap și față, echimoze și excoriații pe cap, hemoragii pericraniene în regiunile parietale, hemoragii subarahnoidiene temporo-parietal pe stânga, focar de contuzie cerebrală temporo-parietal pe stânga, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp(-uri) dur(-e) contodent(-e) și a unui obiect despicător-tăietor cu tăiș ascuțit și au o vechime de cca. 30-40 minute până la survenirea decesului, are legătură cu survenirea decesului, prezintă pericol pentru viață și conform acestui criteriu se califică ca **vătămare gravă a integrității corporale** sau a sănătății, vătămări corporale care au dus la decesul acesteia.

Astfel, prin acţiunile sale intenţionate *****, a comis infracţiunea prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. e[1]), j) Cod Penal - ”*Omorul intenţionat”* cu semnele de calificare: omorul unei persoane, săvârșit cu bună știință asupra unui membru de familie, cu o deosebită cruzime.

În ședința de judecată, procurorul Alexandra Vremea, inculpatul *****, apărătorul Pavel Budu, au solicitat examinarea cauzei în procedură generală, în şedinţă închisă şi în limba de stat, având în vedere că inculpatul este minor recunoaște integral faptele invocate în rechizitoriu şi încadrarea juridică adusă sub forma intenţiei de comitere a infracţiunii, iar în acest sens, în conformitate cu articolele 351 şi 352 din Codul de procedură penală, instanța de judecată a dispus examinarea cauzei penale în procedură generală, în limba de stat, în şedinţă închisă şi cu participarea inculpatului *****.

Inculpatul *****, în şedinţa de judecată, a refuzat să dea declarații.

În pofida faptul că inculpatului a refuzat să dea declarații, în argumentarea acuzării, în cadrul cercetării judecătorești au fost audiaţi succesorul legal al părţii vătămate, martori şi cercetate mijloace de probă după cum urmează:

*Declaraţiile succesorului legal al părţii vătămate ***** care a declarat că* inculpatul pentru el este nepot de la sora, și victima era sora sa, vărul lui i-a spus că s-au certat, nu s-a întâmplat așa ceva să știu că ei se certau. Se certau din cuvinte, până la așa ceva nu au mai fost, el trăia cu ei, a știut că ei se certau, cu inculpatul sunt în relații bune.

La întrebarea acuzatorului de stat a comunicat că nu știe ce s-a întâmplat nu a fost acasă atunci, l-a sunat un verișor pe nume Radu Croitor și i-a spus că sora sa

este decedată, a venit la el și i-a spus că sora este moartă, i-a spus că nepotul a ucis-o, a fost acasă la ei și a văzut tărăboi prin casă, iar afară era numai sânge pe str. ***** *****, cu o zi înainte sora l-a chemat să vină acasă, el locuia cu ei, sora i-a comunicat că *”ai de gând să vii acasă”*, nu i-a spus de ce să vină acasă el locuia în mahală peste vreo două case, nu a auzit niciodată ceartă dintre nepot și soră, sora sa nu i-a spus niciodată că se comportă rău cu ea, sora sa insista să vină acasă din motiv că el se ducea la lucru și mai aducea câte o rublă, s-a mutat la Croitor Vitalie, întâmplător doar în acea zi a rămas acolo, nu cunoaște despre certuri și care era motivul certurilor tot nu cunoaște.

Declarațiile martorului Pereu Larisa care a declarat că pe inculpat îl cunoaște este vecinul său *****, sunt în relatii normale de vecinătate, a fost seara pe 15.08.2024 pe la jumătate 23:30 era întuneric la ea ograda îi mare, a început să hamăei câinele, și s-a uitat că erau trei persoane care luminau erau îmbrăcați în portocaliu, ea i-a întrebat ce caută acolo și i-au comunicat că este un cadavru în gradină, și i-au spus să nu se apropie că vine politia criminală, urgența a chemat după asta a venit laboratorul criminal, nu i-au dat voie să se apropie, numai i-a spus să nu se apropie, se gândea că era *****, după poliția criminală a venit laboratorul criminal, după a venit polițistul de sector, oleacă mai înainte s-a auzit cum plângeau copii, în afară de inculpat sunt doi copii, gălăgie a auzit mai înainte de 23.00 ei aveau problemele lor, nu se auzea gălăgie pentru că el era închis, ceilalți copii au*****are ***** iar ***** are *****, nu s-a dus că poate mânca și ea bătaie, cu victima erau cumetre i-a botezat copilul, era în relații bune, fiecare cu problemele lui, era pur si simplu vecine nu cunoaște detalii despre viața ei, ei trăiau normal, nu a fost niciodată să o bată pe mama lui.

La întrebarea acuzatorului de stat a comunicat că din casă se auzea că se aruncă ceva, se auzea glasul lui ***** că striga, nu a auzit la cine striga, nu știe ce arunca, și tot odată arunca obiecte, copii plângeau tare, pe ***** văzut-o ziua a avut oaspeți pe urmă fiecare cu ograda lui, nu are cuvinte, nu cunoaște dacă au servit alcool, a văzut la vecină oaspeți, pe ***** nu l-a văzut, era un bărbat și două femei, zgomotele se auzeau parcă ar fi aruncat un scaun sau ceva greu, când aveau oaspeți poate consumau, nu a fost niciodată să sară la bătaie la mama lui, de certat se certau.

Declarațiile martorului Croitor Vitalie care a declarat că pe inculpat îl cunoaște este fiul verișoare sale, sunt în relații normale. La poliție a dat aceleași declarații ca și acum.

La întrebarea acuzatorului de stat a comunicat că la 14.08.2024 a fost la un prieten Serghei în drum s-a întâlnit cu *****, pe ***** prima oară l-a văzut când avea 9 ani. ***** nu se plângea că ***** nu o ascultă sau este agresiv, nici nu i-a spus că se ceartă des cu el. Despre omor a aflat a doua zi pe la 9:00 fratele său Croitor Alexandru cu care s-a întâlnit la magazin și i-a spus că au ucis-o pe *****,

nu i-a spus cine. El l-a rugat pe Valeriu să se ducă la ei acasă. La 14.08.2024 ***** a fost la Valeriu Sîrbu un vecin ce trăiește pe str. *****.

La fel, vinovăţia inculpatului se confirmă prin probe scrise, care au fost cercetate în şedinţa de judecată:

Prin procesul-verbal de cercetare la fața locului din 15.08.2024, cu planșa fotografică unde a fost cercetat locul săvârșirii infracțiunii și anume gospodăria cet. *****, situată în *****, str. ***** *****.

Prin proces-verbal de examinare a obiectului din 15.08.2024 prin care au fost supuse examinării obiectele ridicate în cadrul cercetării la fața locului din 15.08.2024.

Prin raport de expertiză judiciară nr.202403C1173 din 04.11.2024 prin care se constată că moartea cet. *****, anul naşterii *****, a survenit cu cca. 24 ore până la examinarea medico-legală în rezultatul traumei cranio-cerebrală deschisă manifestată prin otoragie bilaterală, plăgi contuze şi despicate pe cap şi faţă, echimoze şi excoriaţii pe cap, hemoragii pericraniene în regiunile parietale, hemoragii subarahnoidiene temporo-parietal pe stânga, focar de contuzie cerebrală temporo-parietal pe stânga, ce se confirmă prin datele modificărilor macroscopice respective depistate la necropsiei şi adeverite prin datele de laborator histologice.

La examinarea medico-legală a cadavrului cet. *****, anul naşterii *****, s-au depistat:

- traumă cranio-cerebrală deschisă manifestată prin otoragie bilaterală, plăgi contuze şi despicate pe cap şi faţă, echimoze şi excoriaţii pe cap, hemoragii pericraniene în regiunile parietale, hemoragii subarahnoidiene temporo-parietal pe stânga, focar de contuzie cerebrală temporo-parietal pe stânga, luând în considerare datele necropsiei medico-legale, circumstanţele cazului şi în contrapunere cu literatura pe specialitate[6,7], putem stabili că leziunile corporale au fost produse prin acţiunea traumatică a unui corp(-uri) dur(-e) contondent(-e) şi a unui obiect despicător-tăietor cu tăiş ascuţit, şi au o vechime de cca. 30-40 min. până la survenirea decesului, are legătură cauzală cu survenirea decesului, prezintă pericol pentru viaţa şi conform acestui criteriu se califică ca vătămare gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii.
- plagă tăiată pe gât şi plăgi tăiate pe membre superioare şi inferioare, luând în considerare datele necropsiei medico-legale, circumstanţele cazului şi în contrapunere cu literatura pe specialitate[6,7], putem stabili că leziunile corporale cel mai probabil au fost produse prin acţiunea traumatică a unui obiect tăietor cu tăiş ascuţit, cu vechimea de cca. 30-40min. până la survenirea decesului, nu are legătură cauzală cu survenirea decesului, condiţionează dereglarea sănătăţii mai puţin de 21 zile, şi conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală uşoară a integrităţii corporale sau a sănătăţii.
- echimoze pe umăr stâng şi pe suprafaţa dorsală 4 mâinii stângi, excoriaţie pe

spate, luând în considerare datele necropsiei medico-legale, circumstanţele cazului şi în contrapunere cu literatura pe specialitate[6,7], putem stabili că leziunile corporale cel mai probabil au fost produse prin acţiunea traumatică a unui corp(-uri) dur(-e) contondent(-e), sau lovirea de acesta(-ea), şi au o vechime de cca. 30-40min. până la survenirea decesului, nu are legătură cauzală cu survenirea decesului, condiţionează dereglarea sănătăţii nu mai mult de 6 zile şi se califică ca vătămare corporală neînsemnată a integrităţii corporale sau a sănătăţii.

La cercetarea toxicologică în sângele cadavrului cet. *****, s-a depistat alcool etilic în cantitatea de 2,94 $\%_0$, la persoane vii produce o stare de ebrietate alcoolică gravă.

Prin raport de expertiză judiciare nr. 202435A0580 din 23.09.2024, conform concluziei căreia este arătat că:

1. Reieșind din starea sa psihică, precum și condițiile în care s-au desfășurat evenimentele, care s-au arătat în partea descriptivă a ordonanței în cauză, cet. ***** este capabil să perceapă corect circumstanțele, care au importanță pentru cauză și este apt de a depune declarații în fața judecății.

2. În momentul săvârșirii infracțiunii incriminate, cet. ***** nu suferea de maladie psihică cronică, nu manifesta tulburări de intensitate psihotică, care ar influența capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale, prezenta dg: "Tulburare de conduită tip socializat". Conform stării psihice sus-numitul avea capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale păstrată. În caz dacă în instanță de judecată va fi probată vinovăția expertizatului, expertul judiciar psihiatru pledează ca cet. ***** să fie recunoscut *Responsabil de fapta ce i se impută*. După evenimentele desfășurate și până în prezent cet. ***** nu suferă maladie psihică cronică, prezintă dg: "Tulburare de conduită tip socializat"

3. În prezent cet. ***** nu suferă de maladie psihică cronică și evolutivă, prezintă diagnosticul: „Tulburare de conduită socializata", care se manifesta prin: capacități intelectuale diminuate, tensionare emoțională cu dezvoltarea ușoară a reacțiilor emoțional-afective, deficienta autocontrolului afectiv, deprimare a dispoziției. Însă particularitațile psihicului lui nu sunt atât de pronunțate si nu echivalează cu noțiunea de alienație mentală, nu-l lipsesc de discernământ. Actualmente, conform stării psihice, cet. ***** are capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale prezentă, deci este apt de a acționa cu discernământ.

4. Nu este necesar aplicarea față de cet. ***** a măsurilor de siguranță cu caracter medical, nu este necesar internarea la tratament prin constrângere într-o instituție psihiatrică.

Prin proces-verbal de ridicare a mostrelor din 15.08.2024 prin care de la ***** au fost ridicate mostre biologice de unghii, spălături de pe mîna dreaptă și stîngă.

Prin raport de expertiză judiciară nr.202405O0236 din 18.09.2024 în

concluzia căruia este arătat că sângele cet. *****, în sistemul AB0 se referă la grupa 0alfa,beta /0(I)/.

Sângele cet. *****, în sistemul AB0 se referă la grupa 0alfa,beta /0(I)/.

1-5. În fragmentele și spălăturile pe firișoare de tifon din petele de pe pled (m/ob.1-8), fragmentul de placă de ipsos (m/ob.9), trei cioburi de farfurie ceramică (m/ob.10-16), praf și particule prelevate de pe pilonul casei (m/ob.17), patru discuri demachiante cu urme prelevate de la locul infracțiunii de lângă intrarea în casă (m/ob.18-21), două discuri demachiante cu urme de pe fața frontală a plăcii (m/ob.22,23), două discuri demachiante cu urme de pe partea laterală a plăcii (m/ob.24,25), conținutul subunghial de la degetele mâinii drepte (m/ob.26) și spălăturile de pe ambele mâini (m/ob.28-31), prelevate de la cet. ***** - a fost depistat sânge de origine umană. La determinarea apartenentei de grup au fost constatați antigenul „H/0/” și aglutinininele „alfa și beta" în m/ob.1,3,5-11,18-21, care au provenit de la persoană/persoane cu grupa de sânge 0alfa,beta, ce nu exclude provenirea acestui sânge, în cazul dat, de la cet. *****. Totodată, nu se exclude provenirea sau un amestec de sânge în aceste pete și de la cet. *****, în caz, dacă la momentul infracțiunii a avut careva leziuni corporale cu hemoragii externe.

În conținutul subunghial (m/ob.27), prelevat de la degetele mâinii stângi a cet. *****, sânge nu a fost depistat.

Concluzii certe în privința proveniență sângelui depistat de la persoană concretă, cum sunt, în cazul dat, cet. ***** și cet. *****, pot fi date prin efectuarea investigațiilor molecular-genetice.

- *Procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 15.08.2024* prin care ***** a arătat locul unde a comis infracțiunea incriminată.

Audiind declaraţiile succesorului părţii vătămate, martorilor, studiind materialele cauzei penale, analizând coroborat probele administrate în cursul cercetării judecătoreşti şi în faza de urmărire penală, instanţa retine următoarele:

Potrivit Recomandării nr. (94)12 a Comitetului de Miniştri către statele membre ale Consiliului Europei privind independenţa, eficienţa şi rolul judecătorului, judecătorii au obligaţia şi trebuie să deţină puterea de a exercita responsabilităţile judiciare ce le revin în scopul de a se asigura de aplicarea corectă a legii şi instrumentarea cauzelor în mod echitabil, eficient şi rapid.

Potrivit art. 50 din Codul penal, se consideră răspundere penală condamnarea publică, în numele legii, a faptelor infracţionale şi a persoanelor care le-au săvârșit, condamnare ce poate fi precedată de măsurile de constrângere prevăzute de lege.

Conform art. 51 din Codul penal, temeiul real al răspunderii penale îl constituie fapta prejudiciabilă săvârșită, iar componenţa infracţiunii, stipulată în legea penală, reprezintă temeiul juridic al răspunderii penale. Răspunderii penale

este supusă numai persoana vinovată de săvârșirea infracţiunii prevăzute de legea penală.

Potrivit art. 389 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, sentinţa de condamnare se adoptă numai în condiţia în care, în urma cercetării judecătoreşti, vinovăţia inculpatului în săvârșirea infracţiunii a fost confirmată prin ansamblul de probe cercetate de instanţa de judecată. Sentinţa de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declaraţiile martorilor depuse în timpul urmăririi penale şi citite în instanţa de judecată în absenţa lor.

La fel, potrivit reglementărilor legii stabilirea vinovăției unei persoane în comiterea unei fapte infracționale are loc în baza unor probe care urmează a fi colectate, administrate și cercetate de organele competente.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod de procedură penală, nimeni nu este obligat să dovedească nevinovăţia sa, iar alin. (3) stipulează că: concluziile despre vinovăţia persoanei de săvârșirea unei infracţiuni nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Toate dubiile în probarea învinuirii care nu pot fi înlăturate, în condiţiile prezentului cod, se interpretează în favoarea inculpatului.

Prevederile date sunt reflectate şi în art. 6 (2) CEDO, care obligă printre altele că îndeplinindu-și funcțiile sale, instanța să nu pornească de la ideea preconceptă că persoana acuzată a comis acțiunea incriminată, obligația de a prezenta dovezi revenind procurorului, și orice dubii fiind în favoarea acuzatului *(hot. Barbera, Messegue şi Jabardo vs Spania, hot. 06.12.1988).*

În acest sens instanța reține că vinovăția persoanei se stabilește în cadrul unui proces cu respectarea garanțiilor procesuale, deoarece simpla învinuire nu înseamnă și stabilirea vinovăției, sarcina probațiunii fiind pusă pe seama acuzării.

Legea procesual penală stabilește că răsturnarea prezumției nevinovăției sau concluziile despre vinovăția persoanei în comiterea infracțiunii nu pot fi întemeiate pe presupuneri. Or, în conformitate cu prevederile art. 26 alin. (3) Cod de procedură penală și jurisprudența CEDO, sarcina probatoriului în ședințele de judecată în prima instanță și în instanța de apel revine acuzatorului de stat în virtutea funcțiilor lui procesuale (art. 51, 53 și 320 Cod Procedură Penală). *În cauza Capean vs Belgiei din 13.01.2005 Curtea a constatat că în materie penală problema administrării probelor trebuie să fie abordată prin prisma art. 6 & 2 și e obligatoriu, inter alia, ca sarcina de a prezenta probe să-i revină acuzării.*

Mai mult ca atât, potrivit art. 24 alin. (2) - (4) Cod de procedură penală, instanţa judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării şi nu exprimă alte interese decât interesele legii. Părţile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind învestite de legea procesuală penală cu posibilităţi egale pentru susţinerea poziţiilor lor. Instanţa de judecată pune la baza sentinţei numai acele probe la cercetarea cărora părţile au

avut acces în egală măsură. Părţile în procesul penal îşi aleg poziţia, modul şi mijloacele de susţinere a ei de sine stătător, fiind independente de instanţă, de alte organe ori persoane. Instanţa de judecată acordă ajutor oricărei părţi, la solicitarea acesteia, în condiţiile prezentului cod, pentru administrarea probelor necesare.

În același timp, instanţa reiterează şi prevederile art. 6 CEDO - dreptul la un proces echitabil - la care se atribuie şi faptul că hotărârea pronunţată într-o cauză urmează a fi motivată. Astfel, în cauzele Hiro Balani contra Spaniei, Vandehurk contra Olandei, Ruiz Torija contra Spaniei şi Boldea contra României din 2007, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a arătat că art.6 paragraf 1 din Convenţie obligă instanţele să-şi motiveze hotărârile. Amploarea acestei obligaţii poate varia în funcţie de natura hotărârii. Trebuie avute în vedere diversitatea solicitărilor pe care inculpatul le-a formulat în faţa instanţei, precum şi diferenţele existente în fiecare stat contractant cu privire la dispoziţiile legale obligatorii, cutume, opinii exprimate în doctrină, aplicabile în această materie.

De asemenea, CEDO a arătat că obligaţia instanţei de a motiva hotărârea pronunţată este aceea de a demonstra părţilor că au fost ascultate (cauza Tatishvili contra Rusiei din 2007). La fel, art. 6 al Convenției implică în special în sarcina instanţei obligaţia de a examina efectiv mijloacele, argumentele şi ofertele de probă ale părţilor (cauza Perez împotriva Franței și cauza Van de Hurk împotriva Olandei).

Potrivit prevederilor art. 1 alin. (2) Cod de procedură penală, procesul penal are ca scop protejarea persoanei, societăţii şi statului de infracţiuni, precum şi protejarea persoanei şi societăţii de faptele ilegale ale persoanelor cu funcţii de răspundere în activitatea lor legată de cercetarea infracţiunilor presupuse sau săvârșite, astfel ca orice persoană care a săvârșit o infracţiune să fie pedepsită potrivit vinovăţiei sale şi nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală şi condamnată. Alin. (3) al aceluiaşi articol stabileşte că organele de urmărire penală şi instanţele judecătoreşti în cursul procesului sânt obligate să activeze în aşa mod încât nici o persoană să nu fie neîntemeiat bănuită, învinuită sau condamnată şi ca nici o persoană să nu fie supusă în mod arbitrar sau fără necesitate măsurilor procesuale de constrângere.

În cauza Prince Hans-Adam II de Liechttenstein c. Allemagne din 12.07.2001, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menţionat că statele semnatare şi-au asumat obligaţii de natură să asigure ca drepturile garantate de Convenţie să fie concrete şi efective, nu teoretice şi iluzorii, iar cele cuprinse în art. 6 au tocmai acest scop: efectivitatea dreptului la un proces echitabil, impunându-se statelor o obligaţie de rezultat: adoptarea în ordinea juridică internă a măsurilor corespunzătoare şi a mijloacelor necesare realizării acestei obligaţii.

În corespundere cu art. 93 alin. (1) Cod de procedură penală, probele sânt elemente de fapt dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la

constatarea existenţei sau inexistenţei infracţiunii, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei, precum şi la stabilirea altor împrejurări importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Potrivit alin. (4) art. 100 Cod de procedură penală, toate probele administrate în cauza penală vor fi verificate sub toate aspectele, complet şi obiectiv. Verificarea probelor constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, administrarea de noi probe şi verificarea sursei din care provin probele, în conformitate cu prevederile prezentului cod, prin procedee probatorii respective.

Conform art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinenţei, concludenței, utilităţii şi veridicităţii ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Reprezentantul organului de urmărire penală sau judecătorul apreciază probele conform propriei convingeri, formate în urma examinării lor în ansamblu, sub toate aspectele şi în mod obiectiv, călăuzindu-se de lege. Nici o probă nu are o valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanţa de judecată. Instanţa de judecată este obligată să pună la baza hotărârii sale numai acele probe la a căror cercetare au avut acces toate părţile în egală măsură şi să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate.

Hotărârea de condamnare nu se poate întemeia, în măsură determinantă, pe declaraţiile martorului protejat sau pe probele obţinute în urma efectuării măsurilor speciale de investigaţii.

Conform art. 384 Cod de procedură penală, instanţa hotărăşte asupra învinuirii înaintate inculpatului prin adoptarea sentinţei de condamnare, de achitare sau de încetare a procesului penal. Sentinţa se adoptă în numele legii. Sentinţa instanţei de judecată trebuie să fie legală, întemeiată şi motivată. Instanţa îşi întemeiază sentinţa numai pe probele care au fost cercetate în şedinţa de judecată.

În rezultatul analizei probelor sus-menţionate, pe care instanţa le apreciază ca pertinente, concludente, utile, veridice şi admisibile, deoarece au fost administrate cu respectarea prevederilor legislaţiei procesual-penale, au legătură directă cu cauza penală, influenţează asupra soluţionării cauzei penale şi prin informaţiile pe care le conţin, sunt necesare justei soluţionări a acesteia, iar în ansamblu se coroborează între ele, se completează unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială şi dovedesc cert că inculpatul ***** a comis fapta incriminată.

Apreciind declaraţiile martorilor în şedinţa de judecată, instanţa atestă că declaraţiile martorilor sunt consecutive, logice, se coroborează între ele, precum şi se confirmă obiectiv prin celelalte probe administrate pe cauza penală, ceea ce permite instanţei să le aprecieze ca veridice. Mai mult, lipsesc careva motive să se creadă că persoana de mai sus îl calomniază pe inculpat sau sunt cointeresate în condamnarea inculpatului, nefiind stabilită existenţa unor relaţii ostile între inculpat şi persoana numită.

Potrivit prevederilor art. 385 alin. (1) –(4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată soluţionează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; 3) dacă fapta întruneşte elementele infracţiunii şi de care anume lege penală este prevăzută ea; 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracţiuni; 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracţiunea săvârșită; 6) dacă există circumstanţe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului şi care anume; 7) ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luând în considerare şi recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu; 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii; 10) dacă trebuie admisă acţiunea civilă, în folosul cui şi în ce sumă; 11) dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acţiunea civilă; 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delicte; 13^1) dacă urmează să fie aplicată confiscarea extinsă; 14) cine şi în ce proporţie trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare; 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privinţa inculpatului; 16) dacă în privinţa inculpatului recunoscut vinovat de comiterea infracţiunii urmează să fie aplicat tratament medical forţat de alcoolism sau narcomanie.

Dacă inculpatul este învinuit de săvârșirea mai multor infracţiuni, instanţa soluţionează chestiunile arătate în alin.(1) pct.1)-13) pentru fiecare infracţiune în parte.

Dacă de săvârșirea infracţiunii sânt învinuiţi mai mulţi inculpaţi, instanţa soluţionează chestiunile prevăzute în alin.(1) referitor la fiecare inculpat în parte.

Dacă, în cursul urmăririi penale sau judecării cauzei, s-au constatat încălcări care au afectat grav drepturile inculpatului ce derivă din calitatea procesuală a inculpatului, instanţa examinează posibilitatea reducerii pedepsei inculpatului drept compensare pentru aceste încălcări.

În acest context instanța de judecată precizează că, *art. 6 al Convenției* obligă instanțele să-și argumenteze deciziile luate. Această obligație nu poate fi înțeleasă în sensul că ele trebuie să răspundă în mod detaliat la fiecare argument al părților procesului. Obligația de motivare a deciziilor variază în funcție de natura acestora.

Pertinentă în acest sens este și jurisprudența CEDO, care a statuat că o instanță nu este obligată să dea un răspuns detaliat la fiecare argument înaintat de justițiabil (Hiro Balani vs Spania nr. 1021/2001 din 28 martie 2003).

Instanța de judecată atestă că potrivit art. 52 Cod penal, se consideră componenţă a infracţiunii totalitatea semnelor obiective şi subiective, stabilite de legea penală, ce califică o faptă prejudiciabilă drept infracţiune concretă.

Componenţa infracţiunii reprezintă baza juridică pentru calificarea infracţiunii potrivit unui articol concret din prezentul cod.

Altfel spus, persoana este supusă răspunderii penale dacă în acțiunile acesteia sunt constatate toate patru elemente obligatorii: obiectul infracțiunii, latura obiectivă, subiectul și latura subiectivă.

Potrivit art. 113 Cod penal, se consideră calificare a infracţiunii determinarea şi constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârşite şi semnele componenţei infracţiunii, prevăzute de norma penală. Calificarea oficială a infracţiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală şi de către judecători.

Referitor la infracțiunea prevăzută de art. 145 din Codul penal.

Obiectul juridic special al omorului intenţionat (art.145 Cod Penal) îl formează relaţiile sociale cu privire la viaţa persoanei. Viaţa este ocrotită de legea penală din momentul apariţiei şi până la încetare. Omorul intenţionat nu poate fi săvârşit nici înainte de începutul vieţii persoanei, nici după încetarea vieţii persoanei. Nu poate fi victimă a omorului nici produsul concepţiunii şi nici cadavrul. Existenţa unor limite, în interiorul cărora viaţa se bucură de protecţie penală, nu are doar o semnificaţie pur teoretică, ci şi consecinţe de ordin practic.

Obiectul material al omorului intenţionat îl formează corpul persoanei. Viaţa unei persoane nu poate exista decât în corpul unei persoane, existând o unitate organică între obiectul juridic şi obiectul material al acestei infracţiuni. Pentru existenţa obiectului material al infracţiunii în cauză trebuie îndeplinite două condiţii: fapta subiectului să se îndrepte contra unui om viu şi acesta să nu fie persoana făptuitorului. Or, în cazul infracţiunii de omor intenţionat una şi aceeaşi persoană nu poate fi victimă şi subiect.

La caz, *obiectul material* al infracțiunii a fost stabilit, acesta fiind corpul victimei *****.

Latura obiectivă constă în fapta prejudiciabilă exprimată în acțiunea sau inacțiunea de lipsire ilegală de viață a unei alte persoane, urmările prejudiciabile sub formă de decesul victimei, legătura de cauzalitate dintre faptă și urmările prejudiciabile.

Infracțiunea prevăzută la art. 145 din Codul penal este una materială, iar latura obiectivă a acesteia constă din următoarele semne: 1) fapta prejudiciabilă constând în acțiunea sau inacțiunea de lipsire ilegală de viață a unei alte persoane; 2) urmările prejudiciabile, şi anume – moartea cerebrală a victimei; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă şi urmările prejudiciabile.

La caz, *latura obiectivă* se materializează prin fapta prejudiciabilă manifestată prin acțiunile lui ***** de aplicare de loviturilor multiple cu deosebită cruzime în regiunea capului, potrivit concluziilor formulate de expert în Raportul de expertiză judiciară nr. **202403C1173** din 4 noiembrie 2024, prin care se constată

că moartea cet. *****, anul naşterii *****, a survenit cu cca. 24 ore până la examinarea medico-legală în rezultatul traumei cranio-cerebrală deschisă manifestată prin otoragie bilaterală, plăgi contuze şi despicate pe cap şi faţă, echimoze şi excoriaţii pe cap, hemoragii pericraniene în regiunile parietale, hemoragii subarahnoidiene temporo-parietal pe stânga, focar de contuzie cerebrală temporo-parietal pe stânga, ce se confirmă prin datele modificărilor macroscopice respective depistate la necropsiei şi adeverite prin datele de laborator histologice. La examinarea medico-legală a cadavrului cet. *****, anul naşterii *****, s-au depistat: - traumă cranio-cerebrală deschisă manifestată prin otoragie bilaterală, plăgi contuze şi despicate pe cap şi faţă, echimoze şi excoriaţii pe cap, hemoragii pericraniene în regiunile parietale, hemoragii subarahnoidiene temporo-parietal pe stânga, focar de contuzie cerebrală temporo-parietal pe stânga, luând în considerare datele necropsiei medico-legale, circumstanţele cazului şi în contrapunere cu literatura pe specialitate[6,7], pot fi stabilite că leziunile corporale au fost produse prin acţiunea traumatică a unui corp(-uri) dur(-e) contondent(-e) şi a unui obiect despicător-tăietor cu tăiş ascuţit, şi au o vechime de cca. 30-40 min. până la survenirea decesului, are legătură cauzală cu survenirea decesului, prezintă pericol pentru viaţa şi conform acestui criteriu se califică ca vătămare gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii. - plagă tăiată pe gât şi plăgi tăiate pe membre superioare şi inferioare, luând în considerare datele necropsiei medico-legale, circumstanţele cazului şi în contrapunere cu literatura pe specialitate[6,7], putem stabili că leziunile corporale cel mai probabil au fost produse prin acţiunea traumatică a unui obiect tăietor cu tăiş ascuţit, cu vechimea de cca. 30-40min. până la survenirea decesului, nu are legătură cauzală cu survenirea decesului, condiţionează dereglarea sănătăţii mai puţin de 21 zile, şi conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală uşoară a integrităţii corporale sau a sănătăţii.- echimoze pe umăr stâng şi pe suprafaţa dorsală 4 mâinii stângi, excoriaţie pe spate, luând în considerare datele necropsiei medico-legale, circumstanţele cazului şi în contrapunere cu literatura pe specialitate[6,7], putem stabili că leziunile corporale cel mai probabil au fost produse prin acţiunea traumatică a unui corp(-uri) dur(-e) contondent(-e), sau lovirea de acesta(-ea), şi au o vechime de cca. 30-40min. până la survenirea decesului, nu are legătură cauzală cu survenirea decesului, condiţionează dereglarea sănătăţii nu mai mult de 6 zile şi se califică ca vătămare corporală neînsemnată a integrităţii corporale sau a sănătăţii.

Prin ***deces*** se înţelege stingerea integrală şi ireversibilă a activităţii biologice a proceselor vitale ale organismului. Sub aspectul consumării infracţiunii de omor, interesează anume momentul morţii cerebrale şi nu momentul morţii clinice. Provocarea morţii clinice constituie tentativa la infracţiunea de omor intenţionat. De cele mai dese ori, omorul se comite prin acţiune.

Pentru calificare este irelevant dacă făptuitorul a activat direct şi personal

asupra victimei ori a recurs la un mijloc sau instrument indirect, activat de o altă forţă, de animale, de mijloace de transport, a profitat de acţiunile aşteptate ale victimei sau de acţiunile victimei minore sau iresponsabile care nu poate înţelege semnificaţia celor săvârșite.

Legea penală nu descrie conduita susceptibilă să provoace moartea victimei, de aceea moartea poate fi provocată prin orice mijloace sau instrumente care trebuie să fie apte să producă rezultatul mortal prin ele însele sau prin întrebuinţarea lor în anumite moduri, împrejurări sau condiţii.

Omorul poate fi comis şi **prin inacţiune**, atunci când din cauza nesăvîrşirii unor acţiuni obligatorii, obiectiv necesare şi realmente posibile, nu s-a împiedicat sau nu s-a înlăturat desfăşurarea unor procese de natură să provoace moartea victimei (de exemplu, prin nehrănirea copilului, prin expunerea unui bolnav sau neputincios la o temperatură scăzută, prin neadministrarea medicamentelor sau neaplicarea tratamentului necesar unui bolnav, prin neacţionarea unui mecanism care loveşte victima etc.).

Aşadar, infracţiunea de omor **intenţionat** se comite prin inacţiune atunci când există obligaţia legală, contractuală sau naturală de a împiedica producerea morţii victimei.

Legătura de cauzalitate dintre acţiunea şi inacţiunea făptuitorului şi urmările prejudiciabile sub formă de moarte cerebrală a victimei trebuie să fie stabilită cu atenţie în fiecare caz în parte. De aceea, în toate cauzele care au ca obiect o infracţiune de omor se efectuează o expertiză medico-legală, care are ca scop tocmai stabilirea cauzelor decesului.

Omorul săvîrșit asupra unui membru de familie are un caracter personal şi vizează atât făptuitorul, cât şi victima infracţiunii de omor, aceştia urmând să îndeplinească o calitate specială, şi anume, acea de membru de familie.

Potrivit art.133[1] al Codului Penal Prin membru de familie se înţelege: a) în condiţia de conlocuire: persoanele aflate în căsătorie, în divorţ, persoanele în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară, rudele, afinii lor, soţii rudelor, persoanele aflate în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj) sau dintre **părinţi şi copii;** b) în condiţia de locuire separată: persoanele aflate în căsătorie, în divorț, rudele, afinii lor, copiii adoptivi, persoanele în privința cărora a fost instituită o măsură de ocrotire judiciară, persoanele care se află ori s-au aflat în relaţii asemănătoare celora dintre soţi (concubinaj).

Circumstanță agravantă consemnată la lit. j) alin. (2) art. 145 Codul penal presupune ,,***omorul cu deosebită cruzime***,, astfel ca cauzarea de multiple leziuni a corpului victimei să constituie o metodă care demonstrează manifestarea cruzimii deosebite, și anume: acționând cu intenţie directă îndreptată spre atingerea scopului stabilit, inculpatul i-a aplicat victimei ***** câteva lovituri cu pumnul în regiunea

capului, lovituri de la care ***** a căzut la pământ, în continuarea acțiunilor sale criminale, ***** a luat o farfurie cu care a lovit-o pe mama sa în regiunea capului, după care a luat un borcan din sticlă și apropiindu-se de mama sa care era poziționată la pământ pe spate cu fața în sus, intenționat a lovit-o cu borcanul în regiunea capului.

Instanţa reţine şi prezenţa circumstanţei agravante „cu deosebită cruzime", or, noţiunea de cruzime include însuşirea de a fi crud, feroce, bestial, barbar, crâncen, precum şi pornirea de a avea plăcere de la provocarea sau vederea suferinţelor provocate.

Respectiv, sintagma *cruzime deosebită* semnifică însuşirile enunţate manifestate în cel mai înalt grad şi semne ale unei cruzimi deosebite se consideră cazurile în care, înainte sau în procesul săvârşirii omorului, victima a fost supusă torturilor, schingiuirilor sau actelor de batjocură, metodelor pe care vinovatul le aplică cu bună-ştiinţa pentru a-i pricinui victimei suferinţe deosebite, ca de exemplu în speţă aplicarea unui număr mare de leziuni corporale, care sunt intense, inutile şi prelungite în timp, lovirea cu mai multe obiecte calificate ca despicător-tăietor cu tăiș ascuțit în regiunea capului, ulterior inculpatul ***** a aruncat cadavrul peste gard la vecini, acestea fiind aplicate și întreprinse cu certitudine în privinţa victimei *****.

Subsecvent, se conchide că cruzimea este inerentă oricărui omor, deoarece în momentul lipsirii de viaţă victima suportă dureri fizice şi morale, dar omorul săvârşit cu deosebită cruzime presupune o intensitate mult mai mare a acestor dureri, întrucât făptuitorul nu se mulţumeşte să curme viaţa victimei, dar el îi prelungeşte agonia, torturând-o, maltratând-o sau molestând-o, circumstanţe reţinute şi la caz.

Astfel, instanţa conchide că omorul a fost savârşit în acest caz, prin cruzime deosebită, or făptuitorul a executat fapta, folosind metode cauzatoare de suferinţe prelungite în timp şi de maximă intensitate, prin aplicarea loviturii în adresa victimei, precum şi de multitudinea acestora (fapt documentat de expert unde, *în rezultatul* raportul de expertiză judiciară nr.202403C1173 din 4 noiembrie 2024.

Or, în contextul acestor aprecieri instanța conducându-se de Hotărârea explicativă a Plenului Curții Supreme de justiție "Cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracţiunile săvîrşite prin omor (art.145-148 CP al RM)" nr. 11 din 24.12.2012, pct. 5.9., cu ulterioarele modificări, reiterează că „Cruzimea deosebită demonstrează intenţia făptuitorului de a-i cauza victimei suferinţe – de ordin fizic sau psihic – care sunt intense, inutile şi prelungite în timp. Cruzimea este inerentă oricărui omor, deoarece în momentul omorului, victima simte dureri fizice şi morale.

Instanța statuiază că omorul săvîrşit cu deosebită cruzime presupune o intensitate mult mai mare a acestor dureri, întrucît făptuitorul nu se mulţumeşte să

curme viaţa victimei. El îi prelungeşte agonia, torturînd-o, maltratînd-o, molestînd-o. Nu are importanţă dacă deosebita cruzime a constituit singura cauză a decesului; este necesar ca deosebita cruzime să fi fost exercitată pînă la consumarea omorului. Omorul săvîrşit cu deosebită cruzime poate avea la bază şi: răzbunarea, gelozia, ura, interesul material, motivele huliganice etc.

La individualizarea pedepsei se poate lua în consideraţie că nu una, dar ambele ipoteze specificate la art.145 alin.(2) lit.j) Cod penal al RM caracterizează cele săvîrşite de făptuitor.

În conjunctura infracţiunii prevăzute la art.145 alin.(2) lit.j) CP al RM, este necesar să se stabilească, că făptuitorul conştientiza sau, altfel spus, îşi dădea seama că săvîrşeşte infracţiunea cu deosebită cruzime (*pe lingă loviturile în regiunea capului cu obiecte cu tăiș ascuțit a continuat fapta infracțională prin aruncarea victimei peste gard în ograda Pereu Larisa*). Aceasta, pe lîngă faptul că el a prevăzut că va cauza cu o deosebită cruzime moartea victimei, a dorit sau a admis, în mod conştient, survenirea acestei urmări.

Aici instanța de judecată concluzionează că potrivit probelor cercetate în prezenta cauză, se demonstrează săvârșirea de către inculpat a omorului cu deosebită cruzime.

Latura subiectivă a infracţiunii de omor se caracterizează prin intenție directă sau indirectă.

Cu referire la latura subiectivă, instanța reține că circumstanțele faptice relevate de probele cercetate în ședință de judecată denotă că inculpatul ***** este apt să înțeleagă caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, anume pericolul pentru viață, prezentat de aplicarea loviturii în regiunea capului cauzându-i, potrivit concluziilor formulate de expert în Raportul de expertiză judiciară nr. 202403C1173 din 4 noiembri 2024 traumă cranio-cerebrală deschisă manifestată prin otoragie bilaterală, plăgi contuze şi despicate pe cap şi faţă, echimoze şi excoriaţii pe cap, hemoragii pericraniene în regiunile parietale, hemoragii subarahnoidiene temporo-parietal pe stânga, focar de contuzie cerebrală temporo-parietal pe stânga, luând în considerare datele necropsiei medico-legale, circumstanţele cazului şi în contrapunere cu literatura pe specialitate[6,7], putem stabili că leziunile corporale au fost produse prin acţiunea traumatică a unui corp(-uri) dur(-e) contondent(-e) şi a unui obiect despicător-tăietor cu tăiş ascuţit, şi au o vechime de cca. 30-40 min. până la survenirea decesului, are legătură cauzală cu survenirea decesului, prezintă pericol pentru viaţa şi conform acestui criteriu se califică ca vătămare gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii.

- plagă tăiată pe gât şi plăgi tăiate pe membre superioare şi inferioare, luând în considerare datele necropsiei medico-legale, circumstanţele cazului şi în contrapunere cu literatura pe specialitate[6,7], putem stabili că leziunile corporale cel mai probabil au fost produse prin acţiunea traumatică a unui obiect tăietor cu

tăiş ascuţit, cu vechimea de cca. 30-40min. până la survenirea decesului, nu are legătură cauzală cu survenirea decesului, condiţionează dereglarea sănătăţii mai puţin de 21 zile, şi conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală uşoară a integrităţii corporale sau a sănătăţii.
- echimoze pe umăr stâng şi pe suprafaţa dorsală 4 mâinii stângi, excoriaţie pe spate, luând în considerare datele necropsiei medico-legale, circumstanţele cazului şi în contrapunere cu literatura pe specialitate[6,7], putem stabili că leziunile corporale cel mai probabil au fost produse prin acţiunea traumatică a unui corp(-uri) dur(-e) contondent(-e), sau lovirea de acesta(-ea), şi au o vechime de cca. 30-40min. până la survenirea decesului, nu are legătură cauzală cu survenirea decesului, condiţionează dereglarea sănătăţii nu mai mult de 6 zile şi se califică ca vătămare corporală neînsemnată a integrităţii corporale sau a sănătăţii.

La fel, inculpatul a admis în mod conștient survenirea rezultatului prejudiciabil, anume moartea victimei. Aceleași circumstanțe faptice demonstrează că inculpatul a acționat în vederea realizării acțiunilor prejudiciabile enunțate și au admis implicit apariția rezultatului prejudiciabil sus-menționat. Astfel, se reține că inculpatul au acționat cu intenție directă la comiterea infracțiunii respective.

În partea ce ține de *latura subiectivă* a infracțiunii comise de inculpat, ținând cont de modul în care au operat inculpatul, și anume: aflându-se la domiciliul comun situat în or.*****, str. ***** *****, ca urmare a unui conflict iscat între el și mama sa, *****, intenționat i-a aplicat acesteia câteva lovituri cu pumnul în regiunea capului, lovituri de la care ***** a căzut la pământ. În continuarea acțiunilor sale criminale, ***** a luat o farfurie cu care a lovit-o pe mama sa în regiunea capului, după care a luat un borcan din sticlă și apropiindu-se de mama sa care era poziționată la pământ pe spate cu fața în sus, intenționat a lovit-o cu borcanul în regiunea capului. În rezultatul loviturilor aplicate de ***** mamei sale, ***** conform raportului de expertiză medico-legală nr.202403C1173 din 04.11.2024 i-au fost cauzate vătămări corporale sub formă de traumă cranio-cerebrală deschisă manifestată prin otoragie bilaterală, plăgi contuze și despicate pe cap și față, echimoze și excoriații pe cap, hemoragii pericraniene în regiunile parietale, hemoragii subarahnoidiene temporo-parietal pe stânga, focar de contuzie cerebrală temporo-parietal pe stânga, care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui corp(-uri) dur(-e) contodent(-e) și a unui obiect despicător-tăietor cu tăiș ascuțit și au o vechime de cca. 30-40 minute până la survenirea decesului, are legătură cu survenirea decesului, prezintă pericol pentru viață și conform acestui criteriu se califică ca **vătămare gravă a integrității corporale** sau a sănătății, vătămări corporale care au dus la decesul acesteia.

Prin urmare, în ședința de judecată s-a constatat cu certitudine intenția, motivul și scopul comiterii faptei incriminate, constatîndu-se o legătură de cauzalitate între fapta prejudiciabilă și urmările social-periculoase. Instanța

subliniază că ”viața” este un atribut inerent fiecărei personae fizice.

Pentru stabilirea cu certitudine a circumstanțelor și prezența laturii subiective, instanța de judecată a analizat și coraborat declarațiile succesorului părții vătămate, martorului, rapoarte de expertiză, materiale și atestă intenția indirectă manifestată de inculpat prin loviturile în regiunea capului cu obiecte tăiș ascuțit și anume borcan de compot și farfurie.

Infracțiunea de omor este o infracțiune materială, se consideră consumată din momentul producerii morţii cerebrale. Numai survenirea acestei urmări întregeşte latura obiectivă a infracţiunii de omor.

În această ordine de idei, instanţa reţine că obiectul material al infracțiunii a fost stabilit, acesta fiind corpul victimei ***** decesul survenind în rezultatul leziunilor corporale GRAVE, periculoase pentru viață. Plăgile depistate sunt în legătură directă cu cauzalitate a decesului.

Legătura de cauzalitate dintre acțiunea inculpatului și urmările prejudiciabile sub formă de moartea victimei ***** a fost stabilită prin Raportul de expertiză judiciară nr. 202403C1173 din 04.11.2024, Raportul de expertiză judiciară 202405O0236 din 18.09.2024.

Art.2 al Convenției pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, prevede că dreptul la viaţă al oricărei persoane este protejat prin lege. Moartea nu poate fi cauzată cuiva în mod intenţionat, decât în executarea unei sentinţe capitale pronunţate de un tribunal în cazul în care infracţiunea este sancţionată cu această pedeapsă prin lege.

Din conţinutul nemijlocit al surselor jurisprudenţiale degajate de către Curtea Europeană au fost formulate obligaţiile pozitive în raport cu art. 2 (dreptul la viaţă) după cum urmează: protecţia dreptului la viaţă a persoanei, planificarea şi controlul operaţiunilor forţelor de securitate, protecţia justiţiabililor împotriva ameninţărilor din partea terţelor persoane, furnizarea de servicii medicale; obligaţia de a desfăşura o anchetă eficientă (aspectul procedural). Totodată, deși numeric mai puțin, prin jurisprudența sa degajată CEDO a formulat și obligații negative puse în sarcina statului.

În privința art. 2 CEDO, obligația negativă a statului este de a nu cauza moartea unei persoane.

Concluziile instanței privind vinovăția inculpatului rezultă inclusiv și din declarațiile succesorului părții vătămate, martorilor acuzării, și anume:

Din declarațiile martorului Pereu Larisa care a comunicat instanței că în ograda sa s-a depistat un cadavru care ulterior s-a dovedit a fi a victimei *****, iar potrivit declarațiilor succesorului părții vătămate între inculpat și victimă au existat certuri și anterior.

Apreciind declarațiile martorilor audiați în cadrul ședințelor de judecată, instanța atestă că declarațiile martorilor sunt consecutive, logice, se coroborează

între ele, precum și se confirmă obiectiv prin celelalte probe administrate pe cauza penală, ceea ce permite instanței să le aprecieze ca veridice.

Mai mult, lipsesc careva motive să se creadă că persoanele de mai sus ar fi cointeresate în condamnarea inculpatului, nefiind stabilită existența unor relații ostile între inculpat și persoanele indicate supra.

Astfel, instanța conchide că din declarațiile martorului Pereu Larisa audiat în ședință de judecată, rezultă un indiciu direct şi cert că inculpatul ***** a putut comite omorul victimei *****. Motivul comiterii omorului de către ***** a servit un conflict apărut între ei, adică dintre ***** pe de o parte, și mama acestuia ***** care putea avea la bază consumul de alcool. Acest conflict s-ar fi soldat aplicarea loviturilor de către *****, în rezultatul căruia, mama acestuia victima ***** a căzut la pământ potrivit concluziilor formulate de expert în Raportul de expertiză judiciară nr.202403C1173 din 4 noiembrie 2024, în scurt timp înainte de deces şi care prezintă pericol pentru viaţă, calificându-se conform acestui criteriu ca vătămare gravă a integrităţii corporale sau a sănătăţii, iar ca urmare a survenit decesul victimei *****.

Pentru a ajunge la o concluzie obiectivă, bazată pe probatoriul administrat şi cercetat în şedinţa de judecată, instanţa de asemenea va face o analiză a elementelor de fapt administrate la etapa urmăririi penale, la care face referire partea acuzării, pe care o va raporta la prevederile art. 27 alin.(1) Cod de procedură penală.

Din probele administrate de partea acuzării, instanța conchide că în cadrul cauzei penale au fost efectuate expertizele necesare de către experți competenți și în modul prevăzut de lege.

Astfel, instanța de judecată conchide temeinicia concluziilor experților, care au întocmit raporturile de expertiză judiciară și de constatare, deoarece ele corespund cerințelor art.151 Cod Procedura Penală, expertizele au fost efectuate de persoane competente cu cunoștințe speciale în domeniul expertizei judiciare, au experiență de muncă în specialitate, răspunsurile au fost acordate în limita întrebărilor puse, care intră în competența experților, i-au fost explicate drepturile prevăzute de art.88 Cod Procedură Penală și au fost preîntâmpinați de răspunderea penală conform art.312 din Codul penal. Concluziile experților nu sunt contradictorii, sunt motivate, fundamentate științific, confirmate în mod obiectiv de probele examinate în ședința de judecată.

Revenind la latura obiectivă a componenței infracțiunii incriminate lui *****, instanța de judecată constată că acțiunea făptuitorului manifestată prin aplicarea loviturii obiecte cu despicătoare-tăietor cu tăiș ascuțit și anume farfurie și borcan a avut ca scop omorul persoanei, faptă care s-a consumat, astfel decesul părţii vătămate ***** a survenit. Or, mai multe lovituri în regiunea capului, nu poate duce la o altă concluzie decât aceea că inculpatul ***** a dorit, pe moment,

moartea victimei -mamei sale *****.

Intenția comiterii infracțiunii de omor în privința părții vătămate, se desprinde din modul şi caracterul aplicării loviturii de către inculpat, leziunile corporale cauzate părţii vătămate.

Folosirea obiectelor apte de a produce moartea – cu obiecte despicăror-tăietor, cu care au fost aplicate loviturile, dovedesc intenția inculpatului ***** de a o omorî pe partea vătămată ***** adică inculpatul a conștientizat consecințele letale pentru partea vătămată ca rezultat al acțiunilor sale şi a dorit survenirea lor.

Or, inculpatul ***** a urmărit scopul de a suprima viața părţii vătămate ***** aplicându-i cu obiecte despicăror- tăietor mai multe lovituri în regiunea capului cauzându-i, potrivit concluziilor formulate de expert în Raportul de expertiză judiciară nr. 202403C1173 din 4 noiembrie 2024 produsă intravital, în scurt timp înainte de deces şi care prezintă pericol pentru viaţă, calificându-se conform acestui criteriu ca VĂTĂMARE GRAVĂ a integrităţii corporale sau a sănătăţii, iar ca urmare a survenit decesul victimei *****.

Astfel, reieșind din faptele comise, inculpatul a fost conștient de urmările prejudiciabile care puteau surveni, admițând că poate să o lipsească de viață pe ***** şi dorind acest lucru după cum s-a stabilit anterior.

În susţinerea acestor teze, instanța de judecată mai reiterează concluziile raportului de expertiză judiciară medico-legală a cadavrului, conform căruia vătămările corporale prezintă pericol pentru viaţă şi conform acestui criteriu, în ansamblu se califică ca vătămare gravă.

În ce priveşte subiectul infracţiunii prevăzute prevăzute de art.145 alin.(2) Cod Penal, acesta este persoana fizică responsabilă care la momentul săvârşirii infracţiunii a împlinit vîrsta de 14 ani. Existenţa infracţiunii nu este condiţionată de o calitate specială a subiectului.

Din punct de vedere al calităţii de subiect al infracţiunii, la caz, instanţa atestă că inculpatul ***** a fost identificat prin extrasul din Registrul de Stat al Populaţiei (Vol.I, f.d.107), este născut pe *****nu se află la evidenţa medicului psihiatru (f.d.118), nu se află la evidenţa medicului narcolog (Vol.I, f.d.113), fiind persoana fizică responsabilă, care la momentul săvârșirii infracțiunii avea împlinită vârsta de 14 ani, astfel, întrunește criteriile subiectului infracțiunii prevăzute de art.145 alin.(2) Cod penal.

La examinarea multiaspectuală a prezentei cauze penală instanța de judecată consideră că reieșind din comportamentul inculpatului la săvîrșirea infracțiunii sunt întrunite indicii calificativi prevăzut de art. 145 alin. (2) lit. e[1]) și j) din Codul penal

Aşadar, instanța de judecată consideră necesar ca ***** să fie condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e[1]) și j) din Codul penal, reieşind din considerentele enumerate supra, precum şi din totalitatea probelor examinate în faza urmăririi penale şi constatate ca fiind pertinente,

concludente și veridice, care în ansamblu coroborează şi se completează între ele.

În condiţiile specificate, reieşind din circumstanţele faptice descrise în speţă, de prevederile art. 145 din Codul penal şi a art. 24 alin. (1) din Constituţie, instanţa de judecată conchide că în acţiunile inculpatului ***** sunt întrunite toate semnele şi elementele constitutive obligatorii ale infracţiunii de „omor intenţionat", cu încadrarea juridică conform componenţei de infracţiune prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e[1]) și j) din Cod penal – ***Omorul intenționat"*** cu semnele de calificare: omorul unei persoane, săvârșit cu bună știință asupra unui membru de familie, cu o deosebită cruzime, şi prin urmare, se stabileşte atât temeiul real, cât şi temeiul juridic pentru atragerea lui ***** la răspundere penală.

Inculpatul pe parcursul examinării prezentei cauze penale s-a aflat sub custodia statului.

Prin încheierea judecătorului din 15.08.2024 s-a dispus aplicarea măsurii preventive sub formă de arest în privinţa acestuia pe un termen de 30 zile, şi anume pînă la 14.09.2024 ora 02.30. Prin încheierea judecătorului din 12.09.2024 s-a dispus prelungirea măsurii preventive sub formă de arest în privinţa acestuia pe un termen de 30 zile, şi anume pînă la 14.10.2024 ora 02.30. Prin încheierea judecătorului din 09.10.2024 s-a dispus prelungirea măsurii preventive sub formă de arest în privinţa acestuia pe un termen de 30 zile, şi anume pînă la 13.11.2024 ora 02.30. Prin încheierea judecătorului din 11.11.2024 s-a dispus prelungirea măsurii preventive sub formă de arest în privinţa acestuia pe un termen de 30 zile, şi anume pînă la 13.12.2024 ora 02.30, prin încheierea judecătorului din 11.12.2024 s-a dispus prelungirea măsurii preventive sub formă de arest în privinţa acestuia pe un termen de 30 zile, şi anume pînă la 12.01.2025 ora 2:30, cu deținerea acestuia în Penitenciarul nr. 10 – Goian.

De către acuzatorul de stat Alexandra Vremea în dezbaterile judiciare a solicitat de a fi recunoscut inculpatul ***** de săvârșirea infracțiunii incriminate în baza art. 145 alin. (2) lit. e[1]) și j) din Codul penal cu stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pe termen de 10 ani, cu executarea pedepsei în centru de detenție pentru minori și tineri.

Apărătorul Pavel Budu, care acţionează în interesele inculpatului ***** în dezbateri judiciare a solicitat instanței aplicarea unei pedepsei conform art.70 alin.(3) Cod Penal din limita minimă prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. e[1]) și j) din Codul penal , ținând cont de faptul că atât pe parcurs urmării penale cât și în ședințele de judecată, inculpatul a recunoscut vina, a manifestat un comportament adecvat.

Inculpatul ***** în ultimul cuvânt a menționat că îi pare rău de cele făcute și regretă, îi este tare greu.

La individualizarea judiciară a pedepsei ce se va aplica instanţa va avea în vedere dispoziţiile art. art. 7, 75 Cod penal, respectiv: modalitatea şi împrejurările

în care a fost comisă infracţiunea, gradul de pericol social mediu al faptei săvârşite, de împrejurările în care a fost comisă fapta, dar şi circumstanţele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea penală.

În conformitate cu art.61 alin.(1) şi (2) din Codul penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală şi un mijloc de corectare şi reeducare a condamnatului ce se aplică de instanţele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârşit infracţiuni, cauzând anumite lipsuri şi restricţii drepturilor lor. Pedeapsa are drept scop restabilirea echităţii sociale, corectarea condamnatului, precum şi prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni atât din partea condamnaţilor, cât şi a altor persoane.

Concomitent, executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferinţe fizice şi nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate. Pedeapsa aplicată persoanei recunoscute vinovate trebuie să fie echitabilă, legală şi corect individualizată, capabilă să restabilească echitatea socială şi să realizeze scopurile legii şi pedepsei penale, în strictă conformitate cu dispoziţiile părţii generale a Codului penal şi stabilirea pedepsei în limitele fixate în partea specială. Instanţa remarcă că pedeapsa este echitabilă când ea impune infractorului lipsuri şi restricţii ale drepturilor lui, proporţionale cu gravitatea infracţiunii săvârşite şi este suficientă pentru restabilirea echităţii sociale, adică a drepturilor şi intereselor victimei, statului şi întregii societăţi, perturbate prin infracţiune.

De altfel, pedeapsa este echitabilă şi atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului şi prevenirea comiterii de noi infracţiuni atât de către condamnat, cât şi de alte persoane.

Or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreţ faţă de ea şi nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului şi nici pentru prevenirea săvârşirii de noi infracţiuni. În concordanţă, instanţa consideră că o pedeapsă prea aspră generează apariţia unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire şi de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecinţe contrare scopului urmărit. În aceste sens, instanța de judecată menționează că scopul pedepsei penale nu este ca aceasta să fie retributivă, intimidatoare sau vindicativă, în sens că pedeapsa nu trebuie privită ca „preţul” pe care trebuie să-l plătească persoana pentru fapta prejudiciabilă, ci trebuie să reflecte un echilibru între gravitatea faptei prejudiciabile şi urmările ei, prin excluderea caracterului vindicativ al pedepsei, urmărindu-se ca statul să nu urmărească răzbunarea, ce ar genera altă răzbunare, prin încălcarea dreptului, ci realizarea dreptăţii, inclusiv prin prisma principiilor proporţionalităţii şi cel al echităţii lor.

Instanţa concluzionează că sentinţa de condamnare în prezenta cauză penală va avea un efect preventiv serios atât pentru inculpat, cât şi pentru alte persoane predispuse la comiterea unor astfel de infracţiuni şi va constitui o garanţie şi o

asigurare că drepturile şi libertăţile consfinţite în Constituţia Republicii Moldova şi alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată şi pedepsită. În cadrul individualizării pedepsei, instanţa de judecată ține cont și de regula nr.6 din Recomandarea NR. R (92) 16 a Comitetului de miniştri către statele membre referitoare la regulile europene asupra sancţiunilor aplicate în comunitate (adoptată de Comitetul de Miniştri în 19 octombrie 1992, cu ocazia celei de a 482-a reuniune a Delegaţiilor de Miniştri), potrivit căreia „natura şi durata sancţiunilor şi măsurilor aplicate în comunitate trebuie de asemenea să fie proporţională cu gravitatea infracţiunii pentru care un delincvent a fost condamnat sau o persoană este inculpată, cât și cu situația personală a acesteia”.

Din examinarea textului de lege invocat, rezultă că aceste criterii sunt obligatorii şi trebuie avute în vedere în procesul de stabilire şi aplicare a pedepsei.

La stabilirea mărimii pedepsei instanţa de judecată ia în consideraţie că inculpatul ***** a fost găsit vinovat de săvîrşirea infracţiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit.e[1]) j) Cod penal, pentru care legea penală prevede pedeapsa cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detenţiune pe viaţă.

Privind gravitatea infracţiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e[1]) și j) din Codul penal săvârşită de către inculpat, instanţa, conform art.16 din Codul penal, atestă că infracţiunea, în funcţie de caracterul şi gradul prejudiciabil, se atribuie la categoria infracţiunilor excepţional de grave, comise cu intenţie.

Instanța de judecată reține, că infracțiunea nominalizată comisă de către inculpat face parte din domeniul relaţiilor de ocrotire a valorii fundamentale, garantate inclusiv prin Constituţie, şi anume dreptul la viaţă.

În context, la faza urmăririi penale, în privința inculpatului a fost efectuată expertiza judiciară, potrivit concluziilor raportului de expertiză judiciară nr.202435A0580 din 23 septembrie 2024 , reieșind din starea sa psihică, precum și condițiile în care s-au desfășurat evenimentele, care s-au arătat în partea descriptivă a ordonanței în cauză, cet. ***** este capabil să perceapă corect circumstanțele, care au importanță pentru cauză și este apt de a depune declarații în fața judecății. În momentul săvârșirii infracțiunii incriminate, cet. ***** nu suferea de maladie psihică cronică, nu manifesta tulburări de intensitate psihotică, care ar influența capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale, prezenta dg: "Tulburare de conduită tip socializat". Conform stării psihice sus-numitul avea capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale păstrată. În caz dacă în instanță de judecată va fi probată vinovăția expertizatului, expertul judiciar psihiatru pledează ca cet. ***** să fie recunoscut **Responsabil de fapta ce i se impută**. După evenimentele desfășurate și până în prezent cet. ***** nu suferă maladie psihică cronică, prezintă dg: "Tulburare de conduită tip socializat" . În prezent cet. ***** nu suferă de maladie psihică cronică și evolutivă, prezintă diagnosticul: „Tulburare de conduită socializata", care se manifesta prin: capacități intelectuale diminuate,

tensionare emoțională cu dezvoltarea ușoară a reacțiilor emoțional-afective, deficienta autocontrolului afectiv, deprimare a dispoziției. Însă particularitățile psihicului lui nu sunt atât de pronunțate si nu echivalează cu noțiunea de alienație mentală, nu-l lipsesc de discernământ. Actualmente, conform stării psihice, cet. ***** are capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale prezentă, deci este apt de a acționa cu discernământ.

Nu este necesar aplicarea față de cet. ***** a măsurilor de siguranță cu caracter medical, nu este necesar internarea la tratament prin constrângere într-o instituție psihiatrică. Astfel, inculpatul întrunește calitatea de subiect al infracţiunii.

Inculpatul a declarat instanţei judecătoreşti că își recunoaște vina și și regretă cele făcute.

Reieşind din totalitatea circumstanţelor stabilite, având în vedere criteriile generale de individualizare a pedepsei stabilite în cazul din speţă, ţinând cont de scopul pedepsei penale, de gravitatea infracţiunii săvârşite, de persoana inculpatului, în conformitate cu prevederile art. 76 Cod penal, în acţiunile învinuitului ***** au fost stabilite circumstanţe care atenuează răspunderea penală: - săvârșirea infracțiunii de către un minor; autodenunțarea, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii sau la identificarea infractorului ori recunoașterea vinovăției;

În conformitate cu prevederile art. 77 Cod penal, circumstanţe care agravează răspunderea lui ***** nu au fost stabilite.

Temeiuri pentru liberarea învinuitului ***** de răspundere penală conform prevederilor art. 53 Cod penal, nu au fost stabilite.

Cât privesc pledoariile avocatului care a solicitat pentru aplicarea unei pedepse mai blânde, ținând cont de faptul că atât pe parcurs urmării penale cât și în ședințele de judecată, inculpatul a recunoscut vina, a manifestat un comportament adecvat. După cum s-a demonstrat pe parcursul examinării cauzei, nu rezultă că *****, până la data săvârșirii acțiunii nu a avut intenția de a săvârși această faptă.

Instanța de judecată atestă că în ședința de judecată s-a constatat cu certitudine intenția, motivul și scopul comiterii faptei incriminate, constatîndu-se o legătură de cauzalitate între fapta prejudiciabilă și urmările social periculoase.

Instanța de judecată a dat o justă evaluare tuturor mijloacelor de proba administrate cu ocazia cercetării judecătorești, stabilind existenţa faptelor, precum şi vinovăţia inculpatului în forma prevăzută de lege pentru antrenarea răspunderii penale.

În condiţiile specificate, reieşind din circumstanţele faptice descrise în speţă, de prevederile art. 145 din Codul penal şi a art. 24 alin. (1) din Constituţie, instanţa de judecată conchide că în acţiunile inculpatului sunt întrunite toate semnele şi elementele constitutive obligatorii ale infracţiunii de „omor intenţionat”, cu încadrarea juridică conform componenţei de infracţiune prevăzute de art.145

alin.(2) lit.e[1]) și j) din Cod penal şi ***** la răspundere penală.

Astfel, instanța de judecată statuează că, învinuirea adusă inculpatului este bazată pe probe directe ce confirmă vinovăția acestora, iar solicitarea apărării privind emiterea unei sentințe mai blânde, este neîntemeiată, de către partea apărării nefiind prezentate careva probe pertinente și concludente, sau careva argumente verosimile, care să combată probele acuzării în acest sens.

Pe cale de consecință, reținerea săvârșirii infracțiunii în sarcina inculpatului, atrage ca efect răspunderea penală a acestuia şi necesitatea aplicării pedepsei raportat la pericolul social al faptelor săvârșite, în vederea restabilirii valorilor sociale amenințate.

Concomitent, instanța de judecată va reține și raționamentele CEDO în cauză, unde pentru a stabili dacă procesul a fost echitabil, Curtea a luat în considerare procedura în ansamblul său și verifică respectarea nu numai a dreptului la apărare, ci și a interesului public și al victimelor ca autorii infracțiunii să fie trimiși corespunzător în judecată.

În acest mod, reieşind din opiniile participanţilor la proces, a materialelor dosarului penal şi din cele nominalizate supra, precum şi din sancţiunea imperativă a normei penale, instanţa consideră că o pedeapsă care ar justifica cu adevărat scopul legii penale în acest caz, care ar contribui la corectarea condamnaților, dar şi prevenirea comiterii de noi infracţiuni de către condamnaţi, este doar aplicarea unei pedepse sub formă închisoare, care este una echitabilă în raport cu persoana acestora şi cu infracţiunea săvârşită în privinţa părţii vătămate, iar în acelaşi timp nu va genera sentimente de nedreptate, dar va constitui o garanţie şi o asigurare că drepturile şi libertăţile consfinţite în Constituţia Republicii Moldova şi alte legi ale statului sunt apărate, iar violarea lor este contracarată şi pedepsită.

Totodată, instanţa reţine faptul că utilizarea unei pedepse privative de libertate, nu va crea inculpatului repercusiuni psiho-emoționale, care ar împiedica executarea pedepsei cu închisoare, dar şi va fi asigurată o probabilitate mai înaltă de adoptare a unui comportament mai puţin riscant şi nedelincvenţial în viitor atât pentru ei, cât şi pentru terţe persoane, având în vedere că s-a incriminat comiterea unei infracţiuni excepţional de grave, săvârşită în privinţa unei persoane.

În același rând, instanța susține că este imperios necesar să invoce originea persoanelor şi comportamentul acestora până la săvârșirea infracțiunii, dar şi ulterior, atitudinea şi modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală şi de judecare a cauzei faţă de cele comise, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei, care la caz nu a trezit motive pentru aplicarea unei pedepse mai reduse după tip.

La caz, instanţa mai accentuează că inculpatul ***** a fost anterior sancţionat penal, întrunind astfel condițiile impuse de legislația în vigoare în vederea alegerii unei pedepse cu aflarea în detenţie pe termenul stabilit infra de

instanţă, reieşind din prevederile legii penale, dar şi prezența circumstanţelor atenuante la caz, însă pe un termen parţial mai redus decât cel invocat de procuror.

La stabilirea pedepsei, instanţa a ţinut cont de prevederile art. 76-77 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune excepțional de gravă, care se pedepseşte cu închisoare de la 15 la 20 de ani sau cu detenţiune pe viaţă, fiind în stare de ebrietate, dar s-a căit sincer, regretă cele întâmplate este caracterizat pozitiv, anterior a mai fost condamnat, că are o vârstă relativ tânără, infracțiunea fiind săvârșită de către o persoană care a nu atins vârsta de 18 ani, luând în considerare prevederile art. 70 alin. (3) Cod penal, la stabilirea pedepsei închisorii pentru persoana care, la data săvîrşirii infracţiunii, nu a atins vîrsta de 18 ani, termenul închisorii se stabileşte din maximul pedepsei, prevăzute de legea penală pentru infracţiunea săvîrşită, reduse la jumătate.

Astfel, reieşind din cele menţionate supra, instanţa va aplica în privinţa inculpatului ***** pentru săvârşirea infracţiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e[1]) și j) din Codul penal, o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 9 ani.

În acelaşi timp, în ce priveşte aprecierea tipului penitenciarului pentru executarea pedepsei, instanța de judecată în cazul condamnării inculpaţilor, în conformitate cu prevederile art. 72 alin. (5) din Codul penal minorii execută pedeapsa cu închisoare în centrele de detenţie pentru minori şi tineri, ţinîndu-se cont de personalitatea condamnatului, antecedentele penale şi gradul prejudiciabil al infracţiunii săvîrşite, dispune pentru *****, executarea pedepsei cu închisoare în centrul de detenţie pentru minori.

Termenul executării pedepsei aplicate inculpatului ***** a-l calcula de la data pronunțării prezentei sentințe, cu includerea în acest termen a perioadei aflării inculpatului în stare de arest preventiv din 15.08.2024 ora 2:30 până la 30 decembrie 2024.

Măsura preventivă sub formă de arestare preventivă în privința inculpatului ***** până la definitivarea sentinței urmează a fi menținută.

În conformitate cu art. 385 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală, instanța trebuie să soluționeze cine şi în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare.

Potrivit materialelor cauzei penale, a rechizitoriului și în contextul dezbaterilor judiciare, procurorul Alexandra Vremea a opinat că au fost înregistrate cheltuieli judiciare în sumă de 41 129, 70 lei, efectuarea raportului de expertizănr.202403C1173 din 4 noiembrie 2*****4, raport de expertiză judiciară nr.202435A0580 din 23 septembrie 2024, raport expertiză judiciară nr.202405O0236 din 18.09.2024, efectuarea testului Drager .

Pentru a reține concluzia în cauză, instanța de judecată pornește de la premisa că potrivit art. 227 cod de procedură penală, cheltuieli judiciare sînt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfăşurări a procesului

penal.

Cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părţii vătămate, reprezentanţilor lor, experţilor, specialiştilor, interpreţilor, traducătorilor şi asistenţilor procedurali; 2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea şi cercetarea corpurilor delicte; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenţei juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) **cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.** (3) Cheltuielile judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

După cum rezultă din norma art. 229 Cod de procedură penală, cheltuielile judiciare sînt suportate de condamnat sau sânt trecute în contul statului.

Instanţa poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parţial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influenţa substanţial asupra situaţiei materiale a persoanelor care se află la întreţinerea lor. În cazul condamnării cîtorva persoane în aceeaşi cauză, cheltuielile judiciare se repartizează în dependenţă de vinovăţia, gradul de răspundere şi situaţia materială a fiecăreia din ele.

În cazul încetării urmăririi penale în urma împăcării părţii vătămate cu învinuitul, inculpatul, instanţa de judecată poate trece cheltuielile judiciare în sarcina părţii vătămate, a învinuitului, inculpatului sau numai a uneia din părţi.

În caz de deces al condamnatului până la intrarea în vigoare a sentinţei, cheltuielile judiciare nu pot fi puse în sarcina succesorilor lui.

În cazul condamnaţilor minori, pot fi obligaţi la achitarea cheltuielilor judiciare părinţii sau tutorii minorului condamnat dacă se constată că ei au avut neajunsuri serioase la îndeplinirea obligaţiilor lor faţă de minor.

La caz, analizând natura juridică a cheltuielilor arătate de către acuzatorul de stat, instanţa de judecată constată că acestea deși reprezintă cheltuieli obișnuite și absolut necesare, suportate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracţiunii incriminate, fiind generate inclusiv de comportamentul inculpatului pe durata urmăririi penale, iar o dată cu constatarea vinovăției inculpatului, revendicarea acestora este reglementată de conduita procesuală penală.

Or, chiar și în ipoteza în care statului îi revine obligația pozitivă de a administra probe pentru a demonstra vinovăția unei persoane, iar potrivit art. 100 alin. (2) din Codul de procedură penală și art. 6 par. 2 CEDO, sarcina probațiunii este pusă în seama organului de urmărire penală, persoana acuzată de un delict beneficiind de ,,prezumția nevinovăției”, stipulată la art. 8 din Codul de procedură penală, după constatarea vinovăției acestuia, această prezumție este înlăturată, iar

responsabilitatea de a recupera cheltuielile judiciare cade exclusiv pe seama celui vinovat.

În consecință, instanța de judecată vine să constate necesitatea admiterii cerinței de încasare a cheltuielilor judiciare, or potrivit art. 227 alin.(1) şi art. 227 alin.(2) pct.5), (3) Cod de procedură penală, cheltuieli judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate, cu dispunerea ulterioară a încasării acestora din contul persoanei recunoscute vinovate.

Legalitatea unei astfel de soluții derivă şi din decizia Curţii Constituţionale nr, 98 din 06 septembrie 2018 privind excepția de neconstituționalitate a unor dispoziții din articolul 142 alin. (2) din Codul de procedură penală (plata pentru efectuarea expertizei în cauzele penale), în conținutul căreia Curtea a notat că prin definiţie, expertiza judiciară reprezintă o activitate de cercetare Ştiinţifico-practică, efectuată în cadrul procesului civil, penal sau contravențional, în scopul aflării adevărului prin efectuarea unor cercetări metodice, cu aplicarea de cunoștințe speciale şi procedee tehnico ştiinţifice pentru formularea unor

concluzii argumentate cu privire la anumite fapte, circumstanțe, obiecte materiale, fenomene şi procese, corpul şi psihicul uman, ce pot servi drept probe într-un proces judiciar.

Motivele pentru dispunerea şi efectuarea expertizei judiciare sunt prevăzute la articolul 142 Cod de procedură penală, iar prin articolul 143 din Cod de procedură penală legislatorul a stabilit cazurile în care este obligatorie efectuarea expertizei. Curtea a observat că, în baza articolului 19 alin. (3) din Cod de procedură penală, procurorul (organul de urmărire penală) are obligația de a lua toate măsurile prevăzute de lege pentru cercetarea sub toate aspectele, completă şi obiectivă, a circumstanțelor cauzei, de a evidenția atât circumstanțele care dovedesc vinovăţia bănuitului, învinuitului, inculpatului, cât şi cele care îl dezvinovățesc, precum şi circumstanțele care îi atenuează sau agravează răspunderea.

Această normă îşi găseşte dezvoltarea în articolul 100 alin. (1) din Cod de procedură penală, potrivit căruia administrarea probelor constă în folosirea mijloacelor de probă în procesul penal, adică strângerea şi verificarea probelor, în favoarea şi în defavoarea învinuitului de către organul de urmărire penală, din oficiu sau la cererea altor participanți la proces, precum şi de către instanţă, la cererea părţilor, prin procedeele probatorii prevăzute de Codul de procedură penală.

Prin urmare, dispunerea unei expertize judiciare constituie o obligație procesuală a procurorului (organului de urmărire penală), în faza de urmărire penală, dacă circumstanțele cauzei o justifică.

Expertiza urmează a fi dispusă şi în favoarea învinuitului pentru a respecta drepturile procesuale ale acestuia, inclusiv principiul egalităţii armelor. În cazul

unei omisiuni a procurorului (organului de urmărire penală) de a respecta o asemenea obligație, persoanele interesate pot utiliza instrumentele procesuale prevăzute în instituţia controlului judiciar al procedurii prejudiciere. Părţile interesate pot solicita efectuarea unei expertize judiciare la judecarea cauzei în prima instanţă sau în instanţa de apel.

În mod firesc, în toate cazurile, cheltuielile suportate pentru efectuarea expertizelor sunt suportate de la bugetul de stat.

Așadar, efectuarea unei expertize judiciare pentru constatarea circumstanţelor cauzei constituie o obligaţie pozitivă a autorităţilor, ce derivă din articolul 124 alin. (1) din Constituţie, iar dreptul părţilor de a solicita efectuarea unei expertize din iniţiativă proprie şi pe cont propriu este o garanţie suplimentară prevăzută de normele procesuale.

Înalta Curte a constatat că, potrivit articolului 75 alin. (3) din Legea nr. 68 din 14 aprilie 2016 cu privire la expertiza judiciară şi statutul expertului judiciar, cheltuielile pentru efectuarea expertizei sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 142 alin. (2) din Codul de procedură penală.

Sub acest aspect, Curtea a conchis că în cazurile în care organul de urmărire penală şi, în special, procurorul este obligat, *ope legis*, să dispună efectuarea unei expertize judiciare (prevăzute la articolul 143 din Codul de procedură penală) cheltuielile pentru aceasta sunt suportate de către ordonatorul expertizei judiciare din bugetul alocat.

Totuși Curtea nu constată faptul că această obligație rămâne exclusiv în sarcina statului, după recunoașterea vinovăției persoanei acuzate, de vreme ce, în acest sens, legiuitorul a expus exhaustiv care cheltuieli judiciare nu pot fi puse în seama persoanei condamnate – art. 229 alin. (2) CP și care sunt situațiile în care condamnatul poate fi exonerat de plata acestora – art. 229 alin. (3) CPP.

Instanței de judecată nu au fost prezentate solicitări și probe cu privire la situaţia materială a inculpatului ***** și imposibilitatea financiară ultimului de a achita suma de 41 129, 70 lei (patruzeci și unu mii una sută douăzeci și nouă, 70) lei**.**

Astfel, ca urmare a circumstanțelor expuse supra, instanța consideră necesar a admite cerința acuzatorului de stat în partea ce vizează necesitatea încasării cheltuielilor judiciare proporțional egal constituite din serviciile de efectuare a raporturile de expertiză judiciară, și efectuarea testului drager .

Deci, reieșind din prevederile legale analizate supra, precum şi din jurisprudența instanțelor ierarhic superioare, instanța de judecată consideră necesar a încasa egal și proporțional din contul inculpatului *****, născut la ***** în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea rapoartelor de expertize judiciare supra în cuantum de 41 129, 70 lei,

În conformitate cu prevederile art.385 alin.(1) pct.13) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinţei, instanţa de judecată soluţionează chestiunea cu privire la corpurile delicte.

Conform art.162 al. (1) Cod de procedură penală, În cazul în care procurorul dispune încetarea urmăririi penale sau în cazul soluţionării cauzei în fond, se hotărăște chestiunea cu privire la corpurile delicte.

În acest caz:1) uneltele care au servit la săvîrşirea infracţiunii vor fi confiscate şi predate instituţiilor respective sau nimicite;2) obiectele a căror circulaţie este interzisă vor fi predate instituţiilor respective sau nimicite;3) lucrurile care nu prezintă nici o valoare şi care nu pot fi utilizate vor fi distruse, iar în cazurile în care sînt cerute de persoane ori instituţii interesate, ele pot fi remise acestora; 5) documentele care constituie corpuri delicte rămîn în dosar pe tot termenul de păstrare a lui sau, la solicitare, se remit persoanelor interesate;

Astfel, în baza art.162 Cod de procedură penală, instanța de judecată va dispune ca corpuri delicte recunoscute prin ordonanța din 18.10.2024: o bucată de farfurie cu linie, o bucată farfurie cu desen pe margine, o bucată de episos, o bucată de episos pătrată, plapumă cu imprimeu de culoare cafenie, se vor nimici din momentul rămânerii definitive a prezentei sentinţe.

Potrivit materialelor cauzei penale, a rechizitoriului şi în contextul dezbaterilor judiciare, procurorul şi apărătorii inculpaților cât și inculpatul nu s-au expus pe marginea unei acţiuni civile, iar în cadrul procesului judiciar, succesorul părții vătămate nu a înaintat o cerere de chemare în judecată.

În aceste condiţii, instanţa subliniază că părţilor civile care nu au depus o acțiune civilă în formă scrisă, le sunt aplicabile prevederile art.221 alin.(5) din Codul de procedură penală, care indică că persoana care nu a înaintat acţiunea civilă în cadrul procesului penal, precum şi persoana a cărei acţiune civilă a rămas nesoluţionată, au dreptul de a înainta o asemenea acţiune în ordinea procedurii civile.

Astfel, instanța explică că succesorul părții vătămate este în drept să înainteze separat o acțiune civilă în ordinea procedurii civile.

În conformitate cu prevederile articolelor 72 din Codul penal, 162, 176, 185, 191, 227 229, 329, 340, 384-390, 392-395 și 397 din Codul de procedură penală, instanța de judecată, -

H O T Ă R Ă Ş T E:

Se recunoaște vinovat ***** pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. e[1]) și j) din Codul penal, se condamnă şi i se stabilește o pedeapsă cu închisoare pe un termen de 9(nouă) ani, cu executarea pedepsei în centru de detenție pentru minori și tineri.

Termenul executării pedepsei aplicate inculpatului *****, a-l calcula de la

data pronunțării prezentei sentințe, cu includerea în acest termen a perioadei aflării inculpatului în stare de arest preventiv din 15.08.2024 ora 2:30 până la 30 decembrie 2024.

Se menține măsura preventivă sub formă de arestare preventivă în privința inculpatului *****, până la definitivarea sentinței.

Se admite demersul procurorului privind încasarea cheltuielilor judiciare și dispune a încasa din contul inculpatului *****, născut la *****, IDNP:***** în beneficiul statului cheltuielile judiciare pentru efectuarea rapoartelor de expertize judiciare și efectuarea testului Drager în cuantum total de 41 129, (patruzeci și unu mii una sută douăzeci și nouă) lei,70 lei.

Corpuri delicte recunoscute prin ordonanța din 18.10.2024: bucată de farfurie cu linie, o bucată farfurie cu desen pe margine, o bucată de episos, o bucată de episos pătrată, plapumă cu imprimeu de culoare cafenie, se vor nimici din momentul rămânerii definitive a prezentei sentinţe.

Sentinţa cu drept de atac, în ordine de apel la Curtea de Apel Chișinău, în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Strășeni (sediul central).

Preşedintele şedinţei,
judecător **Iana Talmaci**